

Судова практика ВСУ. Господарські справи

Судова палата у господарських справах Верховного Суду України сформувала правові висновки, викладені у постановках, прийнятих у другому півріччі 2014 року за наслідками розгляду заяв про перегляд судових рішень з підстав неоднакового застосування судами касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права.

Наведемо декілька висновків, які стосуються спорів щодо:

Укладення, зміни, розірвання договорів

Згідно з ч. 2 ст. 651 ЦК України договір може бути змінено або розірвано за рішенням суду на вимогу однієї із сторін у разі істотного порушення договору другою стороною та в інших випадках, встановлених договором або законом. Істотним є таке порушення стороною договору, коли внаслідок завданої цим шкоди друга сторона значною мірою позбавляється того, на що вона розраховувала при укладенні договору.

Зокрема, правомірним є розірвання договору через істотне порушення його умов - несплату заборгованості та припинення фінансування.

Визнання правочинів недійсними

Виходячи з приписів ст. 39 Закону України від 19 вересня 1991 р. №1576-XII «Про господарські товариства» законодавець не пов'язує відчуження майна господарського товариства з обов'язковим прийняттям рішення загальними зборами товариства про зменшення його статутного фонду, а отже, застосування зазначеної норми в контексті обов'язковості рішення загальних зборів при відчуженні майна є неправильним.

До того ж відчуження майна, за рахунок якого сформовано статутний фонд, не свідчить про його зменшення.

Корпоративних правовідносин

Одним із гарантованих прав учасника товариства є його участь в управлінні товариством через діяльність у вищому органі товариства – загальних зборах. Неповідомлення учасника товариства про проведення загальних зборів в установленому статутом порядку є грубим порушенням його прав, що може бути підставою для визнання рішень загальних зборів господарського товариства недійсними. Неповідомлення учасника товариства про скликання й проведення загальних зборів, на яких його виключили зі складу учасників товариства, є безумовним порушенням прав, передбачених ст. 10 Закону України від 19 вересня 1991 р. №1576-XII «Про господарські товариства».